

DO ADRESATÓW

W poczuciu obywatelskiej i naukowej powinności oddaję do Państwa dyspozycji portal pod adresem <https://wr.ans.pw.edu.pl>, mając nadzieję, że rozwinie i doprecyzuje zarazem toczone debaty o stanie i statusie dzisiejszego – turbulentnego świata. Nie zważając na pesymistyczny czy optymistyczny wydźwięk zawartych w nim wypowiedzi, lecz kierując się realizmem i konsekwencją, staram się sprostać wyzwaniu naukowej ścisłości, a zarazem społecznej przydatności portalu. O tym jak niełatwe to wyzwanie świadczy wielość uwzględnianych tu dziedzin wiedzy oraz zróżnicowanie oczekiwań odbiorców. Zakładając, że nikt nie ma monopolu na mądrość oraz że każda przyszłość jest niepewna, warto jednak podjąć próbę, nie tyle dostarczenia gotowych rozwiązań, co wskazania kierunków, w których z większym czy mniejszym prawdopodobieństwem przebiega rozwój wypadków. O ile ze ściśle naukowego punktu widzenia każda ewentualność wymaga rozważenia, to ze społecznie użytecznego punktu widzenia wyeksponowania wymagają ewentualności najbardziej prawdopodobne, a niekoniecznie oczekiwane, czy nawet zapowiadane.

Spółeczeństwo przygniatane natłokiem codziennych problemów nie jest w stanie obronić się przed ich oddziaływaniem oraz metodycznie zająć się ich rozwiązywaniem. W tym względzie winno móc oczekiwać wsparcia środowisk naukowych, kierujących się jeszcze nie do końca zdyskredytowanym kryterium empirycznej prawdziwości i logicznej niesprzeczności. Projekt dedykowany jest zwłaszcza:

1. urzędnikom administracji publicznej urzędów centralnych, zwłaszcza odpowiedzialnym za przygotowywanie projektów aktów prawnych, stojącym w obliczu nowej generacji lawinowo narastających dylematów o znamionach patologii, kryzysu, terroru, wojny, czy rewolucji,
2. politykom, zwłaszcza jako uczestnikom procesów legislacyjnych, w tym zaangażowanym w prace nad tzw. nowym ładem i nową normalnością, zmuszonym reagować na sygnały i naciski związane z realizacją globalnych agend ideologicznych, klimatycznych, czy równościowych,
3. wykładowcom akademickim, w tym zwłaszcza na kierunkach prawo, administracja, ekonomia, politologia i bezpieczeństwo, zajmującym się badaniem, przedstawianiem i wyjaśnianiem dokonujących się samoczynnie czy celowo wprowadzanych zmian globalnych, regionalnych i lokalnych,
4. nauczycielom szkół wszystkich szczebli, w tym zwłaszcza wiedzy o społeczeństwie i podstaw prawa, będącym przewodnikami dla młodego pokolenia, które oczekuje od nich jasnych odpowiedzi na trudne pytania dotyczące palących albo urojonych problemów świata,
5. studentom prawa, administracji, politologii, bezpieczeństwa, ekonomii oraz zarządzania, dostrzegającym dysonans pomiędzy zgrabnie ujmowaną teorią światowego ładu i państwowego ustroju, a dotkliwie odczuwaną praktyką niepewności stosunków i niespójności regulacji,
6. analitykom zaangażowanym w instytucjach i ośrodkach zajmujących się diagnozowaniem sytuacji i prognozowaniem przeobrażeń, zwłaszcza w sferze geopolityki i gospodarki, zdolnym, czy nawet zmuszonym do całościowego ujmowania zjawisk i długofalowego planowania procesów.

Pośrednio zaś projekt dedykowany jest tym wszystkim, którzy zmagają się ze zmiennością i złożonością otoczenia podczas podejmowania i prowadzenia działalności danego rodzaju, tym bardziej, im szerszy przybiera ona zasięg i przebiega w dłuższej perspektywie czasowej.

Niełatwe do zrozumienia formuły oraz niepokojące w zastosowaniu reguły Wielkiego Resetu wymagają systemowego i wnikliwego przedstawienia z myślą o strategicznym planowaniu przedsięwzięć, taktycznym programowaniu rozwiązań czy operacyjnym projektowaniu posunięć. Rolą studium jest zakreślenie horyzontu możliwych zdarzeń i skupienie uwagi na możliwych przebiegach wydarzeń, tak na możliwie najwyższym poziomie ogólności, jak również w możliwie najbliższej przydatności.

Powiązanie globalnych przyczyn z cywilizacyjnymi skutkami odstania przyspieszaną, wymuszaną i narzucaną transformację, której wszyscy doświadczamy, z niepokojem się nad nią zastanawiamy i z niedowierzaniem jej ulegamy. Skoro już wiemy, że nie mamy szansy na powrót do dawnej normalności ani też szansy na nadejście dostatniej przyszłości, to jak się zachować – czy zaadoptować, czy może lepiej byłoby się zbuntować. Jedno jest pewne, że to, co nadchodzi, nikogo nie ominie, tak z mocy podejmowanych już decyzji politycznych, dotyczących chociażby dekarbonizacji, jak również w następstwie nieuchronnych konsekwencji ekonomicznych, chociażby zadłużenia.

Ażeby zdać sobie sprawę ze stopnia złożoności, skali rozległości i głębi doniosłości Wielkiego Resetu, wystarczy spojrzeć na najbardziej ogólną jego architekturę. Jego sztucznie technologiczna i zawile ideologiczna konstrukcja jest powodem także w znacznym stopniu sztucznego opisu i zawilego wyjaśnienia z użyciem licznych neologizmów. Ze względu na wielorako uwarunkowaną i wielopoziomowo ukształtowaną architekturę Wielkiego Resetu, także jest omawiający ją język, z konieczności nieobcy już urzędnikom, politykom, akademikom czy analitykom.

Urzednicy dostrzegą w tekście mechanizmy przejścia państwa, politycy dowiedzą się zwłaszcza o źródłach znikomej skuteczności władzy, akademicy dostaną dziejowe tło bieżących przeobrażeń, zaś analitycy wyprowadzą sami dla siebie niezbędne wnioski dotyczące genezy, istoty i funkcji wielu współczesnych problemów światowych, unijnych i krajowych. Rzecz w tym, aby przynajmniej ci wskazani adresaci projektu przestali ulegać wielkim złudzeniom i przestali prezentować swoje życzenia, a zaczęli rzeczowo i konsekwentnie spoglądać na świat, respektując to, jak docześnie jest zorganizowany, a zarazem do czego w perspektywie wieczności jest przeznaczony.

Problematyka objęta zakresem niniejszego studium posiada szczególną wagę oraz wymaga najwyższej powagi, gdyż dotyczy trwającego i przyspieszającego przejmowania władzy nad ludzką zbiorowością, umysłowością i majątnością przez niewidoczne struktury, anonimowe procedury, wyrafinowane mechanizmy i szalone wizje. Narodowy interes, racja stanu i dobro wspólne wymagają zbadania i wyświetlenia możliwych scenariuszy przyszłości i dostępnych wariantów zachowań tak jednostkowych, jak również zbiorowych. Trudno wyobrazić sobie rozwiązywanie kwestii społecznych, podejmowanie decyzji politycznych, stanowienie przepisów prawa, inwestowanie środków publicznych czy prowadzenie szerszej działalności gospodarczej bez usystematyzowanej diagnozy teraźniejszości i metodycznej prognozy przyszłości. Pilnym i nieuchronnym zarazem wyzwaniem jest niekiedy podnoszona, lecz szybko pozostawiana kwestia konstytucyjna, która będzie musiała uwzględnić liczne wyzwania technologiczne XXI wieku odnoszące się do statusu i roli państwa, praw człowieka, wolności obywatelskich, struktur państwa, czy finansów publicznych. Z tego też względu analizy i syntezy objęte studium dedykowane są ostatecznie również tym, którzy decydować będą o kształcie nowej konstytucji Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Kierownik Projektu